



Folketingets Retsudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

24. november 2023

Endelig besvarelse af spørgsmål 1350 alm. del stillet af udvalget den 21. september 2023 efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Vil ministeren kommentere på artiklen ”Hæveautomat på Christiania kan bruges til hvidvask af pushernes penge” fra Information den 21. september 2023, herunder redegøre for:

- Hvorfor det ikke kræver en tilladelse eller certificeringsordning at oprette en hæveautomat?
- Hvorfor det er overladt til automatindehaveren at føre egenkontrol med hvidvask?
- Hvorfor Finanstilsynet ikke fører tilsyn med hæveautomater?
- Hvilke initiativer det giver anledning til?

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr. 10 09 24 85

EAN nr. 5798000026001

em@em.dk

www.em.dk

Svar:

Som jeg er blevet oplyst af Justitsministeriet, har København Politi ikke set den konkrete hæveautomat på Christiania siden den 1. oktober 2023.

Jeg har forelagt spørgsmålet for Finanstilsynet, der har oplyst følgende:

”Opstilling af uafhængige pengeautomater er ikke omfattet af tilladelseskrav efter lov om betalinger.

Lov om betalinger implementerer EU's betalingstjenestedirektiv, der er et totalharmoniseringsdirektiv, hvori det fremgår, at uafhængige pengeautomater ikke er omfattet af et tilladelseskrav. Baggrunden herfor er bl.a. et ønske om, at fremme væksten af uafhængige pengeautomater, navnlig til gavn for mindre befolkede egne, og at minimere de administrative byrder, når automater bliver opstillet for at bidrage til distribution af kontanter i takt med, at der bliver færre bankfilialer.

De nuværende regler om pengeautomater bunder således i, at det skal være nemt i fx et landdistrikt at sætte en automat op, så folk i området har adgang til kontanter. Pengeautomater anvendes også bl.a. i lufthavne og på festivaler, og de tjener oftest helt legitime formål om at sikre folk adgang til kontanter.

Som følge af, at udbydere af uafhængig pengeautomater ikke er omfattet af lov om betalinger, er de heller ikke omfattet af hvidvaskloven, og opstilling og drift af uafhængige pengeautomater er derfor ikke underlagt hvidvasktilsyn.

Når der bliver foretaget hævnninger med kort i en pengeautomat, bliver der imidlertid foretaget en indløsning af disse korttransaktioner. De hævede kontanter bliver dermed ”flyttet” fra kortindehaverens konto over til automatindehaverens konto. Denne indløsning kan leveres af kreditinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter i Danmark eller i et andet land i EU/EØS.

En finansiel virksomhed etableret i Danmark, der udbyder indløsning af korttransaktioner, som f.eks. er foretaget i en pengeautomat, er omfattet af de danske hvidvaskregler og af Finanstilsynets hvidvasktilsyn.

Er virksomheden ikke fysisk etableret i Danmark, men hjemmehørende i et andet EU/EØS-land, foregår hvidvasktilsynet i hjemlandet. Hvis en sådan virksomhed måtte have tilknytning til f.eks. en pengeautomat, der giver anledning til mistanke, vil Finanstilsynet tage kontakt til tilsynsmyndigheden i det pågældende EU/EØS-land, hvis dette i det konkrete tilfælde vurderes relevant, med henblik på at orientere denne tilsynsmyndighed om disse forhold. Den udenlandske tilsynsmyndighed vil således have mulighed for at reagere på oplysningerne, hvis den vurderer, at der er anledning hertil.”

Eventuelle kriminelle aktiviteter omkring en pengeautomat fx hvidvask af penge indebærer en overtrædelse af straffeloven. Efterforskning heraf henhører under politiet. Jeg henviser til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 1348 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

På den baggrund vurderes det på nuværende tidspunkt ikke nødvendigt med initiativer på Erhvervsministeriets ressort.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov